

arnak mingnerussutut tunungmut inigssisimanekarungnaerpok

agdlagtok : Cecilie Lund

kalâtdlip arnap kangarssuarmît inuiakatiġingne napatitsissôkataussutut pîngitsôrnekarsínáungînera nalilernekarsínáungilak. inûniarnerme, atissaliornerme, ukiorðlûp anigorniarnekarnerane, angatdlatit suliarinerâne avdlarpagssuartigutdlo arnak aulajangîssûssarpok tamáko tamarmik ajúngitsumik ingerdlanigssânut. kutdek arnamit tarkigssornerdliugaugpat igdlup ilua tipekásaok kaumanerdlugdlune kiagtitudluarumananilo. taimáikaluartok taimanerssuarmît arnak tunuarsimârtûvok, inuiakatiġît akornáne aulajangigagssanut aperinekarnek ajorpok, angutit tamáko tamaisa aulajanger tarpait. tamána píssutausimanerdlune kanga áiparît avkusíníkut ingerdlakatiġîġkângamik angut sujugdliussarpok arnak tunumine maligtigalugo, taimailivdlune arnap okarfiginekángíkaluardlune nalúngilâ sumîtdlune.

arnap angutinut naligititaulernerane ukiune sujugdliunerussune tamáko tamarmik píssûsimanerdlutik nâlagkersuinnermut túngassut angutinut isumagissagssatut túniússûtînarnekarpot.

inûniarnerup avdlângornera ilutigalugo arnap angutinut pekatauðdlune akigssarsioritariakalerneratigut igdlume

suliagssáinait mêrkanigdlo perorsainex kisîsa pínagit sokutigissane písínaussanilo najorkutaralugit angerdlarsimavfiup avatâne sulissariakalerneratigut angutitut tamanik sulisínáussusia sarkúmeriartorpok. igdlut akisût, inûniarnekar akitso-ralugtuínartok, atortorigsârutit pilernarsiartuínartut arnanutdlo ilíniarfiusínaussut periarfigssatdlo ajornarungnaeriartuínarnerisigut arnak misigiartuínarpok angutinit ajornerunane, arnardlume uvdlumíkut sujornagornit sūngingnerulersimángitdluínarpok, tamána takunekarsínauvok arnat kommunalime sulivfingnilo avdlane kîsale atorfignik ássigîngitsunik tigusiartuínarnerisigut. arnak angúmit angerdlarsimavfingmut kiler-ssorsimanerujugssûgaluardlune atorfigssakartínekarnera uvdlumíkut mikigissagssáungitdluínarpok. arnarpagssuit uvdlumíkut píssugssaokataunermik sule-kataorusungnermigdlo misigissakaleriartuínarpot, sulisitdlutik mêrkatik inigssivfigssakartilerpait, atissat inerîġkat tiguínait písiarinekar-ínáungorput, nerissagssat pivfigssak sivíkítsok atordlugo suliarinekar-ínáussut písia-ġssaulerput, taimalo arnak angerdlarsimavfiup avatâne sulinigssamut inuiakatimilo akornáne

sulekataunigssamut periarfigssakardluar-
lerpok. tamáko tamarmik píssúvdlutik
arnap ingminut tatiginera angutitutdlo
písínaunermik misiginera ekêriartuínar-
pok. arnatdlume taimáitut uvdlumíkut
nalivtíne pingártumik atorfigssakartit-
dluarpavut. tamánalo píssutekarportaok
ukiorpagssúngitsut matuma sujornagut
arnak periarfigssínekarsimangmat angu-
titutdle ilíniarsínaunermut káumaissa-
karniarnermut angussakarniarnermut-
dlo. uvdluínarne inûnerme, nálagkersui-
nerme, inuiakatiġtdlo ingmingnut ilisi-
mârisut tatigissutdlo pílarsiġiartorne-

ráne sulekatigíngnek tamána píngitsôr-
sínáungilarput.

arnak angutdlo kangale sanileríġdlutik
ingerdlassalerput, arnak mingnerussutut
tunungmut inigssisimanekarungnaerpok,
tamána takússutigssauvok naliġígtut
ingminut issigilersimanermut.

arnap uvdlumíkut inuiakatiġíngne inig-
ssisimanera angúmit ajornerúngilak, pe-
riarfigssat amerdliartuínartitdlugit aper-
kutaugíñarumârpok arnat kanok amer-
dlatigissut periarfigssartik iluatingnartok
kanok atordluarniartiġinerât.

Kvinden går ikke længere bagefter manden

af Cecilie Lund
(Oversat af Guldborg Chemnitz)

Den grønlandske kvindes funktioner som
en af støttepillerne i samfundet såvel i
gamle dage som i dag kan ikke vurderes
højt nok. Til livets opretholdelse i almin-
delighed, til fremstilling af klæder til
familien, til fremstilling af datidens far-
tøjer — umiak og kajak — og til mange
andre opgaver var kvindens medvirken
af fundamental og afgørende betydning
for familiens eksistens. Hvis kvinden
ikke på en tilbørlig måde forstod at
passe tranlampen, ville den ikke give til-
strækkelig lys i huset, og den ville lugte
grimt. Men skønt hun spillede en bety-
dningsfuld rolle i familien og dermed i
samfundet, var kvinden ikke den, der
trængte sig frem. Hun var tilbagehol-

dende. Når spørgsmål af betydning for
samfundet skulle afgøres, blev hun al-
drig spurgt om sin mening, mændene
traf alle afgørelser. Måske af den grund
var det skik i gamle dage, at konen altid
gik bagefter manden, når de en sjælden
gang fulgtes ude. Skønt det aldrig blev
sagt, kendte kvinden sin plads.

Det var formentlig disse gamle tradi-
tioner, der gjorde, at samfundet, da
kvinden politisk blev ligestillet med man-
den, fortsatte med at overlade manden
politiske og samfundsmæssige opgaver
i den første tid.

Gennem reformperioden og i takt
med ændringerne i samfundet måtte
kvinden også, ligesom manden, begynde